

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนในบุคคลที่สูญเสียแขนขา

สมมติฐานของการวิจัย

1. หลังการทดลอง บุคคลที่สูญเสียแขนขาที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์จะมีคะแนนการรับรู้ความสามารถโดยทั่วไปของตน และคะแนนการรับรู้ความสามารถเฉพาะของตนสูงกว่ากลุ่มบุคคลที่สูญเสียแขนขาที่ไม่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์
2. บุคคลที่สูญเสียแขนขาที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ จะมีคะแนนการรับรู้ความสามารถโดยทั่วไปของตน และคะแนนการรับรู้ความสามารถเฉพาะของตนสูงกว่าก่อนเข้ากลุ่ม

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นคนงานที่สูญเสียแขนขาที่กำลังได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงาน จังหวัดปทุมธานี ที่สมัครใจเข้าร่วมกลุ่มการปรึกษา และได้คะแนนจากแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย 0.5 SD คือมีคะแนนจากแบบวัดการรับรู้ความสามารถโดยทั่วไปของตนต่ำกว่า 116.61 คะแนน และมีคะแนนจากแบบวัดการรับรู้ความสามารถเฉพาะของตนต่ำกว่า 200.77 คะแนน จำนวน 16 คน สุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการทดลองแบบทดสอบก่อนหลังการทดลองโดยมีกลุ่มควบคุม (Randomized pretest-posttest control group design)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดการรับรู้ความสามารถโดยทั่วไปของตน (General Self-efficacy) ที่พัฒนาจากแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตน (The Self-efficacy Scale) ของ Mark Sherer และคณะ
2. แบบวัดการรับรู้ความสามารถเฉพาะของตน (Specific Self-efficacy) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

1. ขั้นตอนเตรียมการทดลอง
  - 1.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตต่อผู้อำนวยการศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงาน เพื่อขอเก็บข้อมูลและทำการทดลอง และขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงาน เพื่อขอใช้สถานที่ในการจัดการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม
  - 1.2 ให้คนงานที่สูญเสียแขนขาที่กำลังได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงานทั้งหมดที่สูญเสียแขนขาจำนวน 42 คน ตอบแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนทั้งสองฉบับ คัดเลือกคนงานที่สูญเสียแขนขาที่มีคะแนนจากทั้งสองแบบวัดต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย 0.5 SD คือมีคะแนนจากแบบวัดการรับรู้ความสามารถโดยทั่วไปของตนต่ำกว่า 116.61 คะแนน และมีคะแนนจากแบบวัดการรับรู้ความสามารถเฉพาะของตนต่ำกว่า 200.77 คะแนน ได้จำนวน 18 คน
  - 1.3 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง 16 คน จากคนงาน 18 คน โดยสอบถามความสมัครใจและความพร้อมในการเข้าร่วมกลุ่ม
  - 1.4 กลุ่มคนงานที่สูญเสียแขนขา ที่สมัครใจเข้าร่วมการวิจัยจำนวน 16 คน เป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน

2. ขั้นตอนในการทดลอง

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลองได้เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่ม 10 ครั้ง ในระยะเวลา 5 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง ในกรณีที่ขาดการเข้ากลุ่ม จะต้องมาเข้ากลุ่มไม่ต่ำกว่าคนละ 8 ครั้ง

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มควบคุม จะไม่ได้เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ แต่ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพและคำแนะนำต่างๆ จากเจ้าหน้าที่ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงานตามปกติ

3. หลังจากการทดลองสิ้นสุดลง ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบวัดการรับรู้ความสามารถโดยทั่วไปของตน และแบบวัดการรับรู้ความสามารถเฉพาะของอีกครั้ง เพื่อเก็บคะแนนไว้เป็นการทดสอบครั้งหลัง (Posttest)

4. นำผลที่ได้จากการตอบแบบวัดทั้งสองฉบับ มาตรวจหาคะแนน และนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนจากแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนทั้งสองฉบับ ทั้งก่อนการเข้ากลุ่ม และหลังจากการเข้ากลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาของทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนทั้งสองฉบับของกลุ่มตัวอย่างที่วัดก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่าที่ (t-dependent test)

3. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนทั้งสองฉบับของกลุ่มตัวอย่างที่วัดหลังการทดลองในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่าที่ (t-independent test)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลังการทดลอง บุคคลที่สูญเสียแขนขาที่เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์มีคะแนนการรับรู้ความสามารถโดยทั่วไปของตน และคะแนนการรับรู้ความสามารถเฉพาะของตนสูงกว่ากลุ่มบุคคลที่สูญเสียแขนขาที่ไม่ได้เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. หลังการทดลอง บุคคลที่สูญเสียแขนขาที่เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์มีคะแนนการรับรู้ความสามารถโดยทั่วไปของตน และคะแนนการรับรู้ความสามารถเฉพาะของตนสูงกว่าก่อนเข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์สามารถเพิ่มการรับรู้ความสามารถของตนของบุคคลที่สูญเสียแขนขาได้ จึงน่าจะมีการศึกษาถึงระดับของการรับรู้ความสามารถของตนของบุคคลที่สูญเสียแขนขาในระยะติดตามผล เช่น ก่อนออกจากศูนย์หรือภายหลังการออกไปประกอบอาชีพ
2. จากผลการวิจัยที่พบว่า การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์สามารถเพิ่มการรับรู้ความสามารถของบุคคลได้ จึงน่าจะมีการนำการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ไปใช้ในสถานฟื้นฟูหรือสถานสงเคราะห์คนพิการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้พวกเขาได้ใช้ความสามารถของตนที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพ
3. จากผลการวิจัยที่พบว่า การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์สามารถเพิ่มการรับรู้ความสามารถของบุคคลที่สูญเสียแขนขาได้ จึงน่าจะมีการนำมาประยุกต์ใช้กับผู้ป่วยโรคเรื้อรังหรือผู้ป่วยที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาลเป็นเวลานาน โดยจัดโครงการหรือโปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ สำหรับเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรในทีมสุขภาพในการประยุกต์เอาหลักการไปใช้กับผู้ป่วยต่อไป

4. น่าจะได้มีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ของความสำเร็จและความล้มเหลวในอดีต ที่มีผลต่อระดับของการรับรู้ความสามารถของบุคคล
5. ควรมีการนำ Modeling หรือตัวแบบที่ประสบความสำเร็จ มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ในการวิจัยครั้งต่อไป เนื่องจากเป็นเทคนิคทางพฤติกรรมที่มีผลต่อผู้รับการปรึกษา
6. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการประยุกต์ทักษะต่าง ๆ เช่นการสะท้อนความรู้สึก (Reflection) การทวนซ้ำ (Paraphrase) การทำให้กระจ่าง (Clarification) ฯลฯ มาใช้ในกระบวนการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ให้มากขึ้น